

Erfaringer med den første regionale udviklingsplan

- fra tanker til handlinger der virker!

I Region Midtjylland ligger to af de
nyudpegede nationalparker Mols
Bjerge og Skjern Å. Her et kig i
Mols Bjerge.

Der er mange gode resultater og brugbare erfaringer fra den første regionale udviklingsplan!

Der er etableret et tillidsfuldt samarbejde mellem regionen og kommunerne

Samarbejdet mellem parterne under udarbejdelse af RUP'en, og opfølgning i form af dialogmøder, konferencer, seminarer har vist mulighederne i at samarbejde tæt. Regionen og kommunerne står stærkere, når vi sammen kan lægge pres på statslige beslutningstagere og myndigheder, der træffer beslutninger og foretager investeringer af regional betydning.

RUP'en sikrer sammenhæng og retning i udviklingen i regionen

Den helhedsorienterede strategi, som planen er, afspejler relationerne mellem de regionale og kommunale arbejdsområder. Med udgangspunkt i at fremme udnyttelse af

Den regionale udviklingsplan, kaldet RUP, udarbejdes af regionsrådet, og skal på baggrund af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling.

Regionsrådet for Region Midtjylland vedtog den gældende regionale udviklingsplan 21. maj 2008.

stedlige styrkepositioner samt stadig opmærksomhed rettet mod, at der er styrkepositioner overalt i regionen, skabes synergier, som løfter hele regionen.

Vi er kommet en Kattegatforbindelse nærmere

Det fælles indspil til Infrastrukturkommissionen er fulgt op af analyser og initiativer, der har forbedret beslutningsgrundlaget for forbindelsen. Dannelse af Kattegatkomitéen holder projektet højt placeret på dagsordenen hos de centrale aktører.

Et moderne sundhedsvæsen beredt på fremtiden

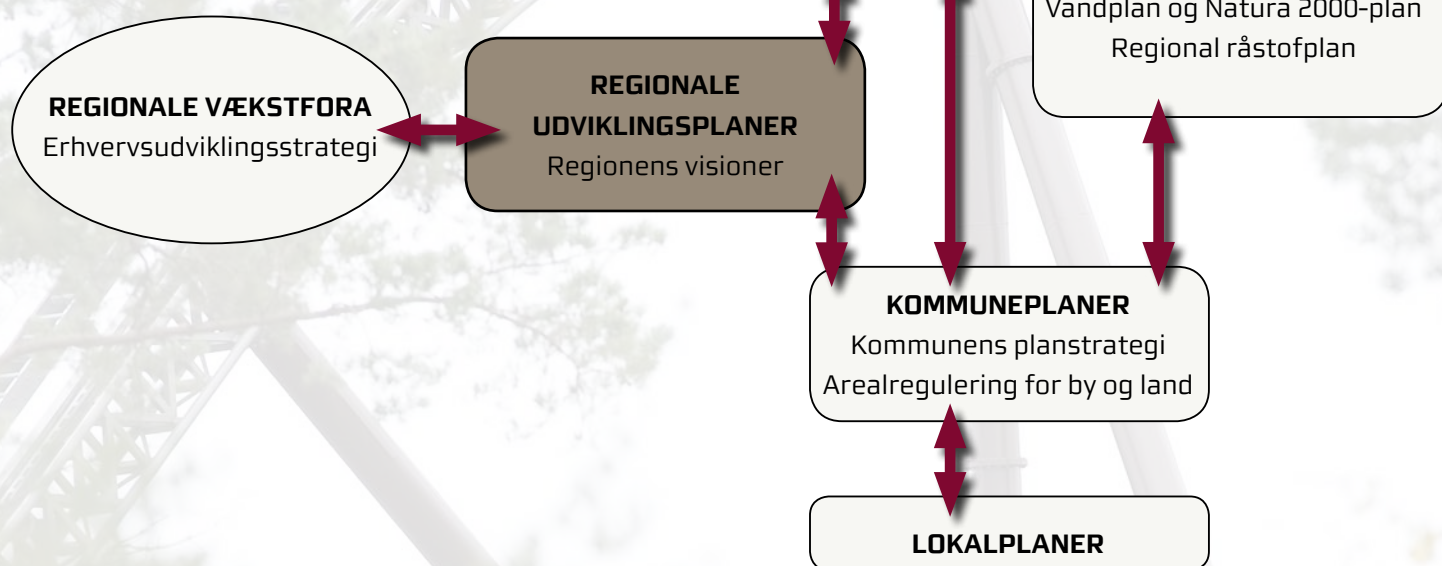
Med akutplanen og hospitalsplanen er rammerne for fremtidens sundhedsindsats lagt. Understøttet af en stærk indsats på det præhospitalt område er mulighederne skabt for at give alle regionens borgere den bedste behandling - og helst så lokalt som muligt.

Lovgivningen

Fra hieraki til netværk og dialog

Ifølge lov om planlægning har regionsrådet pligt til inden for de første 2 år i valgperioden at offentliggøre en regional udviklingsplan. RUP'en er ikke direkte rammesættende over for andre aktører. Den bør derfor være netværks- og synergiskabende, rummelig og visionær.

Det er vigtigt, at RUP'en formår at give resultater, som de udøvende aktører ikke kunne have opnået hver for sig.

Tilblivelse

Under udarbejdelse af RUP'en var nedsat et udvalg for regional udvikling under regionsrådet.

Dette har sikret politisk ejerskab i regionsrådet til RUP'en.

I tilblivelsesprocessen for den første RUP lagde Region Midtjylland stor vægt på at:

- skabe dialog med kommunerne,
- samle kommunerne og
- vise lydhørhed over for kommunernes forskellige vilkår

Det gjorde vi:

- ud fra en erkendelse af, at kommunerne er væsentlige aktører i realiseringen af den regionale udviklingsplan,
- fordi der var behov for en proces, der samlede kommunerne i den nye fælles identitet Region Midtjylland samt for at demonstrere regionens nye rolle som samarbejdspartner og ikke rammesættende myndighed

Regionen valgte at etablere en ekstern styregruppe med 4 kommunaldirektører og en repræsentant for KKR.

Dette har sikret kommunalt medejerskab til RUP'en.

En nytænkende borgerinvolvering blev gennemført med Anna Amalia-projektet. Regionen udpegede 24 forskellige midtjyske meningsdannende kvinder, der fik ansvar for at holde tesaloner for de borgere, de ønskede at drøfte regional udvikling med. I forlængelse heraf indkom godt 1.000 ideer, som inspirerede i udarbejdelsen af RUP'en.

Indholdsmæssigt er den første RUP en bred plan, der ikke er begrænset til de emner, som planloven foreskriver. Der er således suppleret med internationale relationer som et gennemgående tema, samt med indsatsområderne sundhed, energi, infrastruktur og kollektiv trafik.

Det forekommer naturligt, at RUP'en ud fra et helhedssyn afspejler regionens virkefelt som regionsrådets overordnede strategi for regionens udvikling.

De bærende samarbejdsprincipper

De bærende samarbejdsprincipper med kommunerne afspejles i planen, idet det store fokus på, at alle egne har styrkepositioner, eksempelvis har betydet, at planen ikke decideret beskæftiger sig med udkantsområder, men derimod med forskellige vilkår i byer og på landet.

Det har været medvirkende til et tillidsfuldt samarbejde mellem region og kommuner, at

de bærende samarbejdsprincipper har været prioriteret.

De bærende samarbejdsprincipper:

Det første princip er, at RUP'en udnytter de styrkepositioner, der er i regionen.

Det andet princip er, at RUP'en fokuserer på de forskellige vilkår, der er for udvikling i de enkelte egne af regionen.

De øvrige principper, der skal kendetegne samarbejdet med kommunerne om RUP'en er:

- vi vil sikre kvalitet i udforskning og udvikling af potentialer med udsyn og bæredygtighed som de grundlæggende værdier.
- vi vil arbejde åbent, inviterende og med initiativ.
- vi vil i et målrettet strategisk samarbejde sikre koordination, helhedstænkning, netværk og dialog på tværs af administrative og geografiske grænser.
- vi vil udnytte og synliggøre synergier geografisk og tematisk.
- vi vil i fællesskab bruge vores direkte og indirekte indflydelse til at påvirke forhold, der har betydning for den midtjyske region.
- vi vil forpligte hinanden til at gøre opmærksom på, når initiativer fraviger fællesskabets vision.

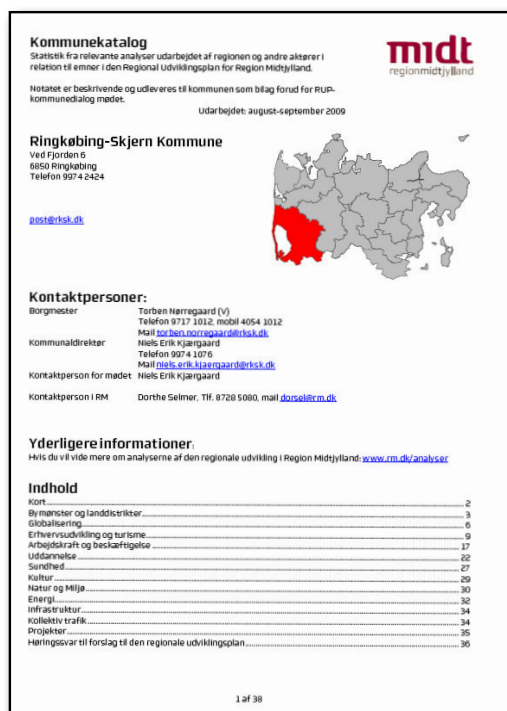
Allerede før planens vedtagelse dannede den overordnede vision om et sammenhængende Danmark grundlag for kommunernes og regionens fælles indspil til Infrastrukturkommissionen. RUP'en indeholder opstilling af handlinger, herunder analyser, som regionen stiller kommuner og andre aktører i udsigt.

Opfølgning

Region Midtjylland har fulgt op på den regionale udviklingsplan gennem en løbende dialog med aktørerne, herunder

- Dialog med de enkelte kommuner med udgangspunkt i RUP'en og med en dagsorden fastsat af den enkelte kommune.
- Relatering af kommuneplaner og planstrategier til RUP'en. Der er afgivet konstruktive høringssvar til planforslagene.
- Videregivelse af anbefalinger til Vækstforum og Staten efter vedtagelse af RUP'en.
- Videregivelse af ideer fra Anna Amalia-projektet til kommunerne, Staten, Vækstforum og regionsrådet.
- Indspil og høringssvar til landsplan redegørelse 2009.

Den tætte dialog med præsentation af regionens tilbud fremmer den gensidige forståelse og samarbejdspotentialerne. Ideer og anbefalinger fra kommunerne samles løbende i en idebank som inspirerer det videre arbejde med RUP'en og som kan danne grundlag for prioritering af projekter.

Udmøntning

Mange handlinger, projekter, analyser, events, konferencer med videre, sker som direkte opfølgning på den regionale udviklingsplan.

Der er arbejdet med langt de fleste af de handlinger, som er angivet i RUP'en. Hermed foregår en stadig påvirkning med retning mod de fælles visioner for år 2030.

Se siderne 9 og 11 om status for udmøntning ved udgangen af 2009.

Næste regionale udviklingsplan - de fremadrettede anbefalinger

Inden udgangen af 2011 skal regionsrådet have fremlagt en revideret RUP. Erfaringerne fra den gældende RUP giver anledning til følgende anbefalinger:

- Involver gerne flere aktører i revision af RUP'en, men fasthold den tætte dialog med kommunerne og andre væsentlige aktører, som eksempelvis kan være universiteter, uddannelsesinstitutioner og andre interesseorganisationer. Især kommunerne har en særlig rolle i realisering af den regionale udviklingsplan.
- Forsøg at indgå aftaler mellem regionen og væsentlige aktører i opfølgningen. Eksempelvis kan indgås partnerskaber mellem Region Midtjylland og kommunegrupper om prioritering af udvalgte indsatsområder.
- Fasthold bredden i indsatserne, fokuser indholdet og fasthold konsensus med de involverede aktører, herunder.
- Den helhedsorienterede struktur bør afspejles i indholdet.
- Den overordnede vision bør afspejles i indholdet for indsatsområderne.
- Delmålene og handlingsplan for de enkelte indsatsområder bør gøres lettere målbare, for at styrke synliggørelsen af resultaterne.
- RUP'en følges op løbende på status i forhold til målene.
- RUP'en relateres til Region Midtjyllands mission om at "bidrage til velfærd ved at fremme borgernes mulighed for sundhed, trivsel og velstand".
- RUP'en kan sætte dagsorden med tværgående vinkling af udfordringerne.

Regionsrådet bør forholde sig til og give anbefalinger til opfølgningsproces og udmøntning.

I den forbindelse:

- bør der sikres samspil mellem RUP, erhvervsudviklingsstrategien og de forskellige politikker, som region og kommuner udarbejder.
- bør handlingsplaner og mål i RUP danne grundlag for prioritering af det opfølgende arbejde.
- kan revisionen af RUP'en tilrettelægges så den sker i sammenhæng med de kommunale planstrategier.
- findes en afløser for Anna Amalia-projektet som viderefører ideen om en kvalificerende borgerinddragelse. Det tvetydige ord "dannelse" lå til grund for Anna Amalia projektet. Regionsrådet bør vælge et afløsende tema for borgerinddragelsen.

Ron Muecks "Boy" er
varetegnat for AROS
Århus Kunstmuseum.

Arbejdet med handlingsplanens initiativer indtil ultimo 2009	Ikke igangsat	I gang	Afsluttet
Erhvervsudvikling og turisme			
Uddannelse: understøtte erhvervsudviklingsstrategiens initiativer			
Innovation: understøtte videnopbygning og videndeling			
Teknologiprogrammer: understøtte opbygning og deling af viden			
Iværksætteri: understøtte erhvervsudviklingsstrategiens initiativer			
Skabe rammer for samarbejde om vækstmotorer mellem erhvervsliv, viden- og forskningsinstitutioner			
Kvalificere udpegning af nye indsatser			
Globalisering: sikre virksomheder og uddannelsesinstitutioner de bedste rammer for aktiviteter i udlandet			
Arbejdskraft og beskæftigelse			
Kvalificere udpegning af nye indsatser for at øge arbejdskraftudbud, opkvalificere ledige, forebygge og forkorte syge-/dagpengemodtageres fravær fra arbejdsmarkedet			
Kvalificere udpegning af nye indsatser for at opkvalificere arbejdsstyrken, øge de beskæftigedes fleksibilitet			
Analysere hvordan regionale styrkepositioner kan bidrage til at tiltrække arbejdskraft fra omverdenen			
Som arbejdsgiver opkvalificere medarbejderne og tiltrække udenlandsk arbejdskraft, hvor der er knaphed			
Uddannelse			
Alle unge får en kompetencegivende uddannelse			
Samlet løft af kvalifikationsniveauet			
Sikring af fornøden forsyning af arbejdskraft			
Understøttelse af regionale styrkepositioner			
Øget antal studenterjobs			
Etablering af nye uddannelser inden for regionale styrkepositioner			
Samarbejde mellem uddannelser og virksomheder			
Understøttelse af innovationsevnen i små og mellemstore virksomheder			
Internationalt samarbejde inden for regionale styrkepositioner			
Øget attraktivitet som uddannelses-, forsknings- og beskæftigelsesregion			
Understøtte af internationale samarbejder med informationsteknologi i undervisningen			
Analysere samspilsmuligheder i uddannelses-, arbejdsmarkeds- og erhvervspolitikken			
Sundhed			
Gennem udarbejdelsen af en samlet sundhedsplan for regionen sikre, at alle dele af sundhedsvæsenet bidrager til helhed i sundhedsindsatsen			
Øge incitamentet til kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet			
I tilfælde af behov for akut hjælp sikre borgerne en hurtig og højt kvalificeret diagnostik og behandling uanset tid og sted			
Skabe organisatorisk udvikling i almen praksis, der sikrer nærhed og sammenhæng i sundhedsbetjeningen af regionens borgere samt aflaster			
Styrke indsatsen på kræftområdet gennem hurtigere behandlingsforløb			
Videreudvikle samarbejdet med kommunerne			
Målrrette indsatsen for borgere med kroniske lidelser			
Involvere brugerne i udviklingen af sundhedsfagligt samarbejde samt mere rationel hospitalsdrift			
Løbende tilpasse de bygningsmæssige rammer med henblik på hurtig og effektiv behandling			
Et sundhedsvæsen i front i brugen og udviklingen af teknologiske hjælpesystemer			
Kvalificere initiativer, beslutninger og debatten om de bedste vilkår for sundhed og trivsel			

Arbejdet med handlingsplanens initiativer indtil ultimo 2009	Ikke igangsat	I gang	Afsluttet
Anspore kommuner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, interesseorganisationer m.fl. til også at fokusere på sundhedsfremme			
Gennem sundhedsvæsenets drift og udvikling styrke og udvikle sammenhængskraften i hele regionen			
Kultur			
Understøtte udviklingsrettede, faglige og tværfaglige netværk på kulturområdet			
Udarbejde en regional kulturpolitik og yde tilskud som understøtter denne inden for følgende tre omdrejningspunkter:			
Udvikling: Arbejde for at kulturens innovative potentiale i kunst, videnskab, formidling realiseres og integreres bredt			
Netværk: Samarbejde om konkrete projekter			
Medvirke til dannelse af udviklingsorienterede netværk mellem kulturaktørerne			
Arbejde for, at kulturfaglige netværk bidrager til regionens sammenhængskraft og identitet			
Tage initiativ til partnerskab med en eller flere kommuner om udviklingsprojekter			
Internationalt udsyn og samarbejde: Skabe værktøjer for udvikling og netværk som international vækstregion			
Natur og miljø			
Analysere hvilke elementer i vand- og naturplanerne, der har betydning for visionerne i den regionale udviklingsplan			
Understøtte dialog til sikring af vækst og udvikling på et kvalitativt og bæredygtigt grundlag i respekt for forskellige vilkår for vækst			
Skabe overblik over mulighederne for at anvende naturressourcerne i regionen			
Undersøge hvordan adgangen til det åbne land kan bevares og udbygges, så naturressourcerne gøres tilgængelige, samtidig med at områderne anvendes til landbrugsdrift.			
Påvirke udviklingen af en bæredygtig landbrugsproduktion			
Samarbejde med kommunerne om strategi for disponering af forurenede jord og om grundvandsbeskyttelsen.			
Analysere omfanget af kendte forureningskilders påvirkning af mulighederne for at virkeliggøre visionerne i den regionale udviklingsplan.			
Samarbejde med kommunerne om at kortlægge de forventede konsekvenser af klimaforandringerne.			
Råstofplan - lovpligtig			
Energi			
Arbejde for at regionen udbygger sin erhvervsmæssige styrkeposition inden for energiområdet			
Indgå i samarbejder om på sigt at gøre regionen uafhængig af fossile brændsler			
Understøtte udviklingen og brugen af ren og ny energiteknologi ved drift af egne institutioner og kollektiv trafik, ved indkøb og ved byggeri			
Arbejde for udpegning af testområde for store vindmøller			
Arbejde for handlingsplan for byer i regionen, som kan fungere som udstillingsvindue			
Infrastruktur			
Arbejde for en infrastruktur, der styrker udviklingen i byområderne og skaber rammer for optimale udviklingsbetingelser i tyndt befolkede egne			
Opgradering af hovedvejene			
Gøre den kollektive trafik attraktiv for de, som pendler mellem byer over længere afstande til såvel job som uddannelse			
Arbejde for sporudretninger, (gen)åbning af standsningssteder, flere dobbeltsporede strækninger og flere elektrificerede jernbanestrækninger			
Arbejde for at øge kapaciteten på vejnettet			

Arbejdet med handlingsplanens initiativer indtil ultimo 2009	Ikke igangsat	I gang	Afsluttet
Arbejde for at mulighederne i intelligente transportsystemer udnyttes			
Arbejde for etablering af letbane i Århus-området, kombineret med nærbaner og regionalbaner			
Arbejde for en fast forbindelse til hurtigtog og biler over Kattegat			
Arbejde for at der etableres en ringbane til hurtigtog mellem København-Kattegat Århus-Odense-København			
Arbejde for snarlig opgradering af jernbanenettet			
Arbejde for nem adgang til det europæiske motorvejsnet fra hele regionen			
Arbejde for udvikling af effektive havnesystemer			
Arbejde for at mere langdistancegods flyttes fra vej til sø og bane			
Arbejde for bedre adgang til lufthavnene			
Arbejde for udbygning af bredbåndsinfrastrukturen			
Kollektiv trafik			
Samarbejde med Midttrafik og kommunerne for et sammenhængende kollektivt trafiksystem			
Arbejde for god adgang til arbejde og uddannelse			
Arbejde for god adgang til specialiserede service-, fritids- og god adgang til kulturtilbud			
Reduktion af biltrafikken i de store byområder			
Bus og tog til tiden			
Udbygning af togtrafikken			
Efterspørgselsstyret trafik, hvor det giver bedre kvalitet for pengene			
Bedre miljø, herunder igangsætte forsøg med brug af ikke-fossile brændstoffer i regionale busser			
Effektiv ressourceudnyttelse			

Århus Havn

